

אחד ויחיד

יאנוש קורצ'אק, כתבים כרך ה, עמ' 291-293
תרגום: אורי אורלב

לְאָדוֹן אֵיגְנָצִי הָיָה רָגַע בְּהִיר אֶחָד וְיָחִיד בְּחַיָּו. הוּא עָבַד אֶזְרָא כְּמַתְלַמֵּד אֶצֶל נֶגֶר, הָיָה בּוֹ תִשְׁעֵ-
עֶשְׂרֵה וְהָיָה מְאֹהֵב בְּעֵלְמָה וְנִדְהָ, שְׁלֵמָדָה תְּפִירָה, וְהָיָה לָהּ עֵינַיִם שְׁחֹרֹת מְלֹאֹת הַבְּעָה וְאָף שׁוֹבֵב,
סוֹלֵד וְקוֹטֵן; חֵיכָה הָיָה שׁוֹבָה לֵב כָּל-כָּזֵד עַד שֶׁכָּל בֵּית הַמְּלֹאכָה הָיָה מְאֹהֵב בָּהּ עַד קְצוֹת הָאֲזִנַּיִם,
כּוֹ, גַּם הָאֲחֵרִים.

בְּחִבּוּרָה הַגְּדוּלָה שֶׁל מַעְרִיצָיָה הָיָה קִשָּׁה לְהַבְחִין בְּאֵיגְנָצִי, וְהַעֲלָמָה וְנִדְהָ הַתְּלוּצָצָה עַל חֲשֻׁבוֹנוֹ פֹּה
וְשָׁם. הַנַּעַר הַמְּסוּכָן סָבַל מְאֹד, וְגַם אִם לֹא אָבָד אֶת תְּאֵבוֹנוֹ וְלֹא סָבַל מִנְדוּדֵי שְׁנָה, בְּכָל זֹאת הָיָה
עָצוּב, עָצוּב מְאֹד.

בְּכַפֵּר אֲוִיָּאָדוּבְסָקִי נַעֲרָכוּ בְּחַג הַפִּסְחָא שְׁעִשׂוּעִים נִפְלְאִים. הָיוּ שָׁם נִדְנָדוֹת, קְרוּסוֹלוֹת,
בְּעֵלֵי חַיִּים, מוֹפְעֵי קְסָמִים, צְלוּמִים "בְּמָקוֹם", דוֹכְנֵי קְלִיעָה לְמִטְרָה, וְכַמוֹכֵן עֲמוּד.
מִי שֶׁהִצְלִיחַ לְטַפֵּס עַל עֲמוּד הָעֵץ הַגְּבוּהָ, הַמְּשֻׁיחַ בְּסִבּוֹן, וְקִבֵּל חֲלִיפָה, שָׁעוֹן, חֲמִשָּׁה רוּבְלִים,
צִילִינְדֵר וּבִקְבוּק יָן.

כָּל עוֹבְדֵי בֵּית הַמְּלֹאכָה יָצְאוּ לְאֲוִיָּאָדוּב, וְהִלְכָה עִמָּם גַּם הַעֲלָמָה וְנִדְהָ יָחַד עִם אִמָּה
וְעִם אָחִיהָ הַקָּטָן. וְאִיכְשֶׁהוּ קָרָה, שְׁאָחִיהָ וְהָאִם נִפְרְדוּ מִמֶּנָּה וְהָיָה נִשְׁאַרָה לְבַדָּה עִם
חִבּוּרֵת הַנְּעָרִים, וְהִשְׁתַּעֲשְׂעָה בְּכָל לְבָהּ. הֵם בִּקְרוּ בְּשֵׁתֵי פְּנוֹרְמוֹת וּבִקְרָקָס, אֶכְלוּ שְׁלוֹשׁ מְנוֹת גְּלִידָה,
יָרוּ לְמִטְרָה. וְהִשְׁמַחָה הִיתָה גְּדוּלָה.

רַק אֵיגְנָצִי נִגְרַר אַחֲרֵיהֶם בְּפָנִים עָצוּבוֹת.

בְּשַׁעַח חֲמֵשׁ נִתְּנוּ הָאוֹת לְטַפּוֹס עַל הָעֲמוּד. קְבוּצַת בְּנָאִים הַתְּאֲסָפָה לְרַגְלֵי הָעֲמוּד.

זֶה הָיָה הָעֶסֶק שֶׁלָּהֶם, הַכְּבוֹד שֶׁלָּהֶם, זְכוּתָם – לְקַבֵּל אֶת הַפָּרֶס. – חִלְקוּ שֶׁל הַמְּטַפֵּס הָרֵאשׁוֹן הָיָה
הַקָּשָׁה בְּיוֹתֵר, מִפְּנֵי שֶׁבְּבִסִּיסוֹ הָיָה הָעֲמוּד עֲבָה יוֹתֵר וְקִשָּׁה הָיָה לְהַקִּיפוֹ בְּיָדָם.

וְהָיָה צְרִיף הָיָה לְפָזָר אֶפְרַר עַל הַסִּבּוֹן שֶׁלֹּא לְהַחֲלִיק לְמִטָּה. הוּא עָלָה עַד רְבַע הָעֲמוּד וְהִחֲלִיק. שְׁנֵי
עָלָה עַד הָאֲמָצַע. הַדְּרָף לְמַעְלָה הִיתָה מוֹכָנָה.

- תִּרְאוּ, אֵיזָה נְעָרִים אֲמִיָּצִים – אִמְרָה הַעֲלָמָה וְנִדְהָ.

- אֶפְשָׁר לְחַשֵּׁב! עֲנֵן גְּדוֹל – אָמַר מִישָׁהוּ.

- נוֹ, נִרְאָה אוֹתָד.

- לֹא שָׁוָה לִי לְלַלְלָד אֶת הַבְּגָדִים.

- אִתָּה סֵתֵם מִתְּפָאָר – אִמְרָה הַעֲלָמָה וְנִדְהָ בְּתַרְעֻמָּת.

- אִם תִּתֵּן לִי הַעֲלָמָה נְשִׁיקָה – אָמַר פְּתָאוּס אֵיגְנָצִי בְּפָנִים סְמוּקוֹת – אֶעְלָה לְמַעְלָה.

הִיא הִצִּיצָה בּוֹ וּפְרָצָה בְּצַחוּק.

- אִם תַּעֲלָה אֶתְּנוּ נְשִׁיקָה.

אֵיגְנָצִי, כְּאֵלוֹ דְּחַף אוֹתוֹ מִישָׁהוּ, נִדְחַק בְּתוֹף הַמּוֹן הַסְקָרְנִים, פָּרַץ לוֹ דְּרָף, נַעֲמַד לְרַגְלֵי הָעֲמוּד
וְאָמַר:

- אֲנִי אֲנַסָּה.

- וְאִתָּה, מַה אִתָּה עוֹשָׂה פֹּה? – הָעִיר מִישָׁהוּ בְּאֵי-רְצוֹן.

- אֵין דְּבַר, תָּנוּ לוֹ, שְׁיִנְסָה – נִשְׁמַע קוֹל אַחֵר.

ישראל קורצאק קורצאק
اسرائيل تقرا كورتشاك

לא לשוא גדל אינגנצי עד גיל ארבע-עשרה בכפר וטפס שם על עצים.

- הו! הו! – נשמעו קולות . – איך בוער לו.

- אל תדאג, הוא ממהר מדי. רק נגיע לסבון... הנה, תראה, החמור מביט למטה.

רד כבר, רד, עוד תשבר את המפרקת.

באמת אינגנצי הציץ למטה וקבל סחרחרת בגלל הגבה וההמון. אבל נזכר שהיא נמצאת שם, אפלו ראה את עיניה (או אולי נדמה היה לו שראה), ושוב התחיל לטפס ולעלות.

פרקי זרועותיו חרקו, כבר אבד בהן תחושה, פיו היה נבש, עיניו חשכו, דם הזפיע

תחת צפרניו. והוא בשלו, עולה, וממשיך לעלות.

זו הפעם הראשונה בחייו לא הטיל עליו איש את מרותו: לא הורים שהכו אותו,

לא מנהל העבודה, לא היה צריך לשמע בקולו של אף אחד, של אף אחד. היה כל כך גבוה!...

- הי – אדון נכבד, רד כבר למטה! צעקו הבנאים בתרדה שה"פבוד" הולך ונשמט מידיהם.

אבל אינגנצי לא שמע את קריאותיהם ועשה את דרכו גבוה יותר ויותר. ומרגע לרגע גדל האשך בלבו, כבר לא בגלל הפרס, מפני שהיה עגף מאוד לחשב על כך, אלא מפני שהיה גבוה כל כך.

עכשו תפס בחבל כדי לעבר דרך הפתח למשטח הקרשים. פתאום החליקו רגליו והוא נשאר תלוי באויר. ההמון קפא בתרדה. אבל אינגנצי היה חזק. נאחז בפגית המשטח, עלה למעלה במאמץ על-אנושי. עיניו חשכו.

הוא לא לקח את הבגדים ולא את השעון, לא לקח את הפסוף ורק לגם יין מן הבקבוק והחליק למטה, סרוט ומפניח.

- למה לא לקחת את הפרס? – שואלים למטה ורושמים את שמו.

- מפני של רציתי.

- ולמה לא רצית?

- מה אכפת לכם.

הוא "צלל" בהמון, רץ הביטה, התרחץ, החליף בגדים והמתין לחזרתה של העלמה ונדה. לבו פעם בחזקה. ההמתנה הזאת הייתה כל אושרו.

הנערה התגלגלה באכזריותה ולא קימה את הבטחתה...

כל חייו רמו אותו, רעים היו חייו, אבל את הזכרון האחד והיחיד הזה - דבר לא היה יכול למחות: באשר היה כל כך גבוה ו... למענה.

לרגע בהיר אחד ויחיד זכה אדון אינגנצי בחייו.

